

Mobilitetsuka 2011

Reis smartere – tenk energi!

Fredag 10.juni

10.00 Velkommen!

Mobilitetsuka og Bilfri dag:

- Informasjon om kampanjen Kristin Rike, Vegdirektoratet

10.30 Transport for "Post-Carbon" byutvikling. Krav til energieffektivitet

- Høyre forsker innen bærekraftig byutvikling, mobilitet, energi og transport Karl Georg Høy, professor ved Høgskolen i Oslo

11.15 Beinstrekks

11.25 Framtidens byer - energiriktig transport

Jan Erik Lindjord, Samferdselsdepartementet

11.45 Sykkelbyene – samarbeid for økt sykling i norske byer

Henrik Duus, Statens vegvesen

12.00 Lunsj

12.45 Gävle, kåret til Europas beste Mobilitetsukeby

- Suksesshistorie fra Sverige

Gävle kommune

13.15 Smarte reisevalg i Trondheim

- Miljøpakken satser på mobilitetsrådgiving!

Turid Innstrand, Trondheim kommune

13.35 - Bilfri søndag i Stavanger

- Mobilitetsplaner i bedrifter

Christin Berg, Stavanger kommune

13.55 Beinstrekks

14.00 Bilfri dag 22. september: konferanse om miljøvennlig bytransport

- Lansering av tiltakskatalog for miljøvennlige transportløsninger
- Utstilling: resultater fra forskningsprogrammet Miljøvennlig bytransport presenteres

Guro Berge, Vegdirektoratet

14.20 Medieplan for Mobilitetsuka 2011

Bente Tovik, Vegdirektoratet

14.40 Planer for Mobilitetsuka 2011

- Hva skjer i Mobilitetsuka 2011 i norske byer?

Alle

15.30 Takk for i dag – og vel hjem

Internasjonal Bilfri dag

22. september

og

Europeisk Mobilitetsuke

16.-22. september

Europeisk Mobilitetsuke

EMU: ei uke, to formål

1. Byutvikling:

Politisk forpliktelse / permanente tiltak for å fremme mer miljøvennlig bytransport

2. Bevisstgjøring:

Kampanje, arrangementer, informasjon, fokus på reisemiddelvalg

Mål:

- Mindre bilbruk
- Mer bruk av miljøvennlige transportformer
- ...og opplevelser i byen uten bilen:

Organisering

- Støttet av EU-kommisjonen
- Norsk koordinering: Vegdirektoratet på oppdrag fra Miljøvern- og Samferdselsdepartementet
- Statsrådene inviterer offisielt kommuner ved Ordfører til deltagelse

Invitasjon 2011

Samferdselsministeren og Miljøvernministeren

Ordførerne i:

Oslo, Oppgård, Bærum, Fredrikstad, Sarpsborg, Drammen, Porsgrunn, Skien, Kristiansand, Mandal, Sandnes, Stavanger, Bergen, Trondheim, Bodø, Tromsø, Asker, Skedsmo, Jessheim, Hamar, Gjøvik, Lillehammer, Kongsberg, Hønefoss, Sandefjord, Notodden, Bamble, Arendal, Grimstad, Ålesund, Steinkjer, Stjørdal, Vefsn og Alta

Dern ref

Vir ref

09/1067-TAD

Dato

24.02.2011

Bli med på Europeisk mobilitetsuke og Bilfri dag 2011

Norge deltok seg i 2002 til den europeiske kampanjen *Europeisk mobilitetsuke og Bilfri dag* som finner sted i september hvert år. Vi oppfordrer byer og tettsteder til å delta i kampanjen i 2011 med tema "Reis smartere, tenk energi!". Byer som er *Framtidens byer eller sykkellyver*, oppfordres spesielt til å delta. Det inviteres herved til et informasjonsmøte i Oslo 27. april 2011 om årets arrangement.

Test ut planlagte tiltak

Bilfri dag har siden 2000 vært en felles årlig europeisk markering 22. september. Hensikten er å oppfordre folk til å gjennopplege byens kvaliteter ved å bruke "byen uten bilen". Bilfri dag er en god anledning til å prøve ut planlagte tiltak som åpner bygater og byrom for gående og syklende. Gater og plasser som ellers er dominert av biler, kan for en dag forvandles til sosiale møteplasser der folk inviteres til å erfare at andre og mer miljøvennlige transportformer kan være gode alternativer til bruk av bil i sentrum.

Vis frem miljøvennlige transportalternativer

Kampanjen er senere utvidet til å omfatte Europeisk mobilitetsuke som er en arena for å markedsføre alle tiltak som gjøres for å fremme mer miljøvennlig bytransport. Det fokuseres på kollektivtransport, tilrettelegging for syklistar og gående, opprusting av bygater og lignende. Også tiltak for universell utforming og trafikksikkerhets- og miljøkampanjer (luft, støy og helse) gir plass. Mange deltakere har forskjellige tema de

Alta	Mandal
Asker	Notodden
Arendal	Oppegård (Kolbotn)
Bamble	Oslo
Bergen	Porsgrunn
Bodø	Sandefjord
Bærum	Sandnes
Drammen	Sarpsborg
Fredrikstad	Skien
Gjøvik	Skedsmo (Strømmen / Lillestrøm)
Grimstad	Stavanger
Hamar	Steinkjer
Hønefoss	Stjørdal
Jessheim	Tromsø
Kongsberg	Trondheim
Kristiansand	Vefsn (Mosjøen)
Lillehammer	Ålesund

Norske deltagere

2002: 0

2003: **

2004: ***

2005: ***

2006: ****

2007: *****

2008: *****

2009: ***** .....? ++

2010: ***** .....? ++

2011: ***** .....? +++++?

Praktisk deltakelse

- Utfylt charter, undertegnet av Orfører, sendes til VD innen 1.juli

BYER

Reis smartere tenk energi
16.-22. sept.

CHARTER 2011

Europeisk Mobilitetsuka 2011
"Reis smartere tenk energi"

Kommune, skal arrangere Europeisk Mobilitetsuka som begynner og slutter den 22. september 2011 og gjennomførre følgende:

Aktiviter i en uke som fokuserer på hovedtema for årets "Reis smartere tenk energi"

Innfører minst ett permanent tiltak som bidrar til en endring i bruk av miljøvennlig transportmiddelebruk.

- Hvis mulig skal minst ett av disse tiltakene være omdisplasert til fordel for kollektivtransport, sykkel og gang
- Tiltak markedsføres som en del av den Europeiske mobilitetsuka

Marker Bifiti dag ved å reservere ett eller flere områder å syklester og kollektivtransport hele dagen (helst fra en time vanlig arbeidstid 22. september 2011).

Ordfører i .....
Underskrift: _____

CHARTER 2011

CHARTER 2011

CHARTER 2011

Liste over permanente tiltak
Alle lokale myndigheter skal organisere et lokalt arrangement hvor ett eller flere av de nye tiltakene introduseres. Disse er av praktisk karakter og bidrar til overgang fra privatbil mot mer miljøvennlige transportformer.

Vennligst krys av ved de permanente tiltakene som blir gjennomført i din kommune fra følgende liste:

Sykkeltiltak:

- Utbedring av sykkelnettet (opprette av nye sykkelveier, utvidelse, oppgradering av eksisterende nett, osv)
- Innført system for leie av sykkel eller sykkeldeling
- Utbedring av sykkelinstallasjonene (parkering, byensikring, osv)
- Andre

Tilrettelegging for gange:

- Opparbeidelse eller utvidelse av gangearealer
- Oppgradering av infrastruktur (nye gangebaner, fortau, fotgjengeroverganger, osv)
- Utvidelse eller opparbeidelse av nye grønne veier (traverser?)
- Andre

Kollektivtransporttiltak:

- Utbedring eller utvidelse av kollektivtransportnettet (opparbeidelse av kollektivstasjoner, nye linjer, reserverte områder, osv)
- Utbedring eller utvidelse kollektivtransportbutet (elbusslinjer, akt frekvens)
- Bruk av miljøvennlig kjøretøy / kollektivtransportparken
- Utvikling av ny teknologi, med sikte på utbedring av kollektivtransportnettet
- Lansering av integrert tilbud for ulike kollektivtransportformer
- Utvikling av transportmidler som er tilpasset for alle
- Andre

Trafikkregulerende tiltak:

- Forbedring i områder nær skoler
- Redusering av "dårligens" parkeringsarealer
- Opprettelse av "park and ride"
- Stengning/ regulering av trafikkstroom og parkering
- Opprettelse av nye beboerområder (tilgang med motorisert kjøretøy kun for beboere)
- Andre

Tilgjengelighet:

- Opparbeidelse av taktil fortau
- Opparbeidelse av ramper for rullestol
- Senking av fortau
- Utvidelse av fortau
- Inkorporering av lysignal ved signalanlegg
- Eliminering av arkitektoniske barrierer
- Lansering av planer for akt tilgjengelighet
- Utvikling av nye verktøy for bevegelshemmende
- Annet

Aktiviteter gjennom Mobilitetsuka:

•Fyll ut registrering på www.mobilityweek.eu

DATA ABOUT THE CITY OR TOWN

City/Town	Bodø
Website	www.bodo.kommune.no
Inhabitants	46000
Ms/Mr	Mr
Mayor first name	Geir Tore
Mayor last name	Pygfl

DATA ABOUT THE LOCAL CONTACT

Ms/Mr	Mr
First name	Geir
Last name	Janssen
Department	Agency for Planning and Building Services
Job position	Executive of public transport
Address	Hjemmehuset
Post code	NO - 8000
City/Town	BODØ
Tel	+ 47 7555250
Fax	+ 47
E-mail	geir.stefan.janssen@bodo.kommune.no

DATA ABOUT THE PARTICIPATION

We shall join in the European Mobility Week starting Tuesday 16th and 22nd September 2008 by:

- Organising a week of activities, taking into account the 2008 focal theme: "Clean air for all".
- Implementing one or more new permanent measure(s), which contribute(s) to modal transfer from private car to environmentally sound means of transport. At a special contribution to this year's focal theme, at least one of these measures is a permanent reallocation of road space in favor of walking, cycling or public transport.
- Organising the «In Town Without My Car»-event, i.e. setting aside one or several areas that are reserved solely for pedestrians, cyclists and public transport during the entire day (from at least 1 hour before to 1 hour after normal working hours).
- Organising the «In Town Without My Car»-event, preferably on Monday 22 September 2008

Please describe the actions relative to the theme:

During the week there will be activities in town, at the school (we get the children safely to school), in kindergartens (draw competition which contains "Clean air for all"), at the university. For more permanent activities we implement "student- and youthticket".

Please describe the permanent measures implemented this year:

We implemented 2 project.
 1. The student travel for only 10 sek from university to town.
 2. The youth between 14 - 20 year get 50% reboute at bus.

Another measure is a new cycle-lane in town.

Please describe the zone restricted to the private car:

Main activities/Programme:

During the EMW there will be activities at the school (we get the children safely to school), and in the kindergartens (draw competition contains "Clean air for all").
 16th of September, Activities at university.
 Car free day, Conference with "Clean air for all". Bicycle-competition and workshop Free bicycle repair.
 19th of September.

Please tick the permanent measures you will implement during the event:

NEW OR IMPROVED BICYCLE FACILITIES

- Improvement of bicycle network (creation of new lanes, extension, renovation, signposting etc)
- Creation of public bicycle or bicycle sharing schemes
- Improvement of bicycle facilities (parking, locks etc)
- Others

PEDESTRIANISATION

- Creation or enlargement of pedestrian areas
- Improvement of infrastructure (new foot bridges, pavements, road crossings, zebra crossings etc)
- Extension or creation of new greenways
- Others

PUBLIC TRANSPORT SERVICES

- Improvement and extension of the public transport network (creation of HOV lanes for public transport nodes, new stops, new lines, reserved areas etc)
- Improvement and extension of the public transport services (express services, increase frequency etc)
- Use of ecological vehicles for public transport fleets
- Development of new technologies in order to improve the public transport network
- Launch of integrated services for the various public transport modes
- Development of accessible transport services for all
- Others

TRAFFIC CALMING AND ACCESS CONTROL SCHEME

- Speed reduction programmes in zones near schools
- Reduction of outside parking zones
- Creation of park and ride stations
- New traffic regulations: traffic circulation and parking in residential areas
- Other

ACCESSIBILITY

- Creation of wheelchair ramps
- Lowering of pavements
- Enlargement of pavements
- Elaboration of sound devices in traffic lights
- Removal of architectonic barriers
- Launch of accessibility plans
- Creation of useful facilities for people with reduced mobility
- Others

NEW FORMS OF VEHICLE USE AND OWNERSHIP

- Launch of online car pooling and car-sharing schemes
- Responsible car-use (eco-driving etc)
- Use of clean vehicles
- Others

FREIGHT DISTRIBUTION

- New regulations for freight distribution
- Use of clean vehicles
- Creation of new unloading platforms for freight transfer
- Others

MOBILITY MANAGEMENT

- Adoption of workplace travel plans
- Adoption of school travel plans
- Creation of mobility centers and on-line information services (e.g. journey planner)
- Launch of awareness-raising campaigns
- Elaboration of educational materials
- Development of urban mobility plans in consultation with local actors
- Provision of incentives and bonuses to employers
- Permanent access restriction to city centres
- Launch of seamless transport modes to facilitate access to business areas or other social areas
- Creation of walking buses and cycling train schemes
- Development of an air quality measurement tool and display in public spaces
- Organisation of regular fora or surveys on public opinions and ideas
- Others

NÅ OGSÅ PÅ NORSK!

PARTICIPATING COUNTRIES	NATIONAL LISTS	NUMBER OF CITIES
Argentina	National list	1
Austria	National list	430
Belgium	National list	66
Bosnia and Herzegovina	National list	5
Brazil	National list	30
Bulgaria	National list	45
Canada	National list	1
Croatia	National list	20
Cyprus	National list	3
Czech Republic	National list	83
Ecuador	National list	1
Estonia	National list	2
Finland	National list	2
France	National list	147
Germany	National list	52
Greece	National list	6
Hungary	National list	96
Iceland	National list	7
Ireland	National list	13
Italy	National list	38
Japan	National list	9
Kosovo (under UNSCR 1244)	National list	1
Latvia	National list	15
Liechtenstein	National list	1
Lithuania	National list	23
Luxembourg	National list	45
Moldova	National list	1
Netherlands	National list	71
Norway	National list	14
Poland	National list	114
Portugal	National list	66
Romania	National list	58
Serbia	National list	16
Slovakia	National list	4
Slovenia	National list	13
Spain	National list	567
Sweden	National list	103
Switzerland	National list	2
Taiwan	National list	2
Turkey	National list	3
Ukraine	National list	2
United Kingdom	National list	43

TOTAL PARTICIPATING CITIES

PARTICIPATING CITIES	PARTICIPATION DETAILS	CRITERIA 1	CRITERIA 2	CRITERIA 3
Bergen	Contact & Activities	●	●	●
Bodo	Contact & Activities	●	●	●
Drammen	Contact & Activities	●	●	●
Fredrikstad	Contact & Activities	●	●	●
Kristiansand	Contact & Activities	●	●	●
Mandal	Contact & Activities	●	●	●
Oslo	Contact & Activities	●	●	●
Porsgrunn	Contact & Activities	●	●	●
Sandnes	Contact & Activities	●	●	●
Sarpsborg	Contact & Activities	●	●	●
Skien	Contact & Activities	●	●	●
Stavanger	Contact & Activities	●	●	●
Tromsø	Contact & Activities	●	●	●
Trondheim	Contact & Activities	●	●	●

2221

14 NYHETER LØRDAG 11. SEPTEMBER 2010

Frederikstad Blad

Reis smart – og vinn FFK-billett

Sondag starter Europeisk Mobilitetsuke. Sykler du til Stadion, så kanskje du vinner gratisbillett til neste kamp.

Af Tarje Antonson
med foto af Anne Torjussen

– Frederikstad er en av 12 norske byer som fokuserer på miljøvennlig bytransport gjennom Europeisk Mobilitetsuke og Bitti dag, forteller Anne Skauen, prosjektkoordinator i Frederikstad.

I løpet av et år har FFK har vi valgt å mål det hele i gang med sykkel og bil. Vi oppfordrer alle til å sende inn bilde av seg selv med sykkel, og sende det inn. Da er man med i trekning om gratistilletter til neste hjemmekamp.

Ta sykelen fatt

Tosse Torjussen i FFK har folk synklig til kampen:

– Vi «tynstarer» litt før den formelle åpningen av Mobilitetsukken. Folk kommer opprinnelig til å sykle et bilde av seg selv med sykkel, og sende det inn. Da er man med i trekning om gratistilletter til neste hjemmekamp.

Frem til 22. september foregår det en rekke arrangement i forbundelse med mobilitetsuke.

På lørdag morgen inviterer vi til vandring «olvvelang». Neste lørdag blir det bred presentasjon av miljøvennlige bilsløyfer, som utdeler og eksploderer bilsløyfer, som sliter og eksploderer bilsløyfer, som gikk galt, og 22. september er det «døgn» dags, forteller Grete Rasmussen.

Deler ut gaver

– På «Bitti dag» vil vi på morgenkvisten være på plass på Gangbrua og Ridhuset, og dele ut en liten gave til alle som kommer. Det kan være en spennende spanderer vi kaffé og vafler til de som reiser med buss, forteller Skauen.

I løpet av de tre dager arrangeres også et stort sykkelfestival med aktivitetene, vil det også i perioden skje et sykkelkurs for lesbanevandrerkvinner. «Gå til skolen» konsern, apark, sykkelparkering og sykkelstilling i byrommet.

TENK NYTT! Anne Skauen og Grete Rasmussen oppfordrer til å tenke annetledes transport enn bilen, som det å gå, sykle eller bruke bussen.

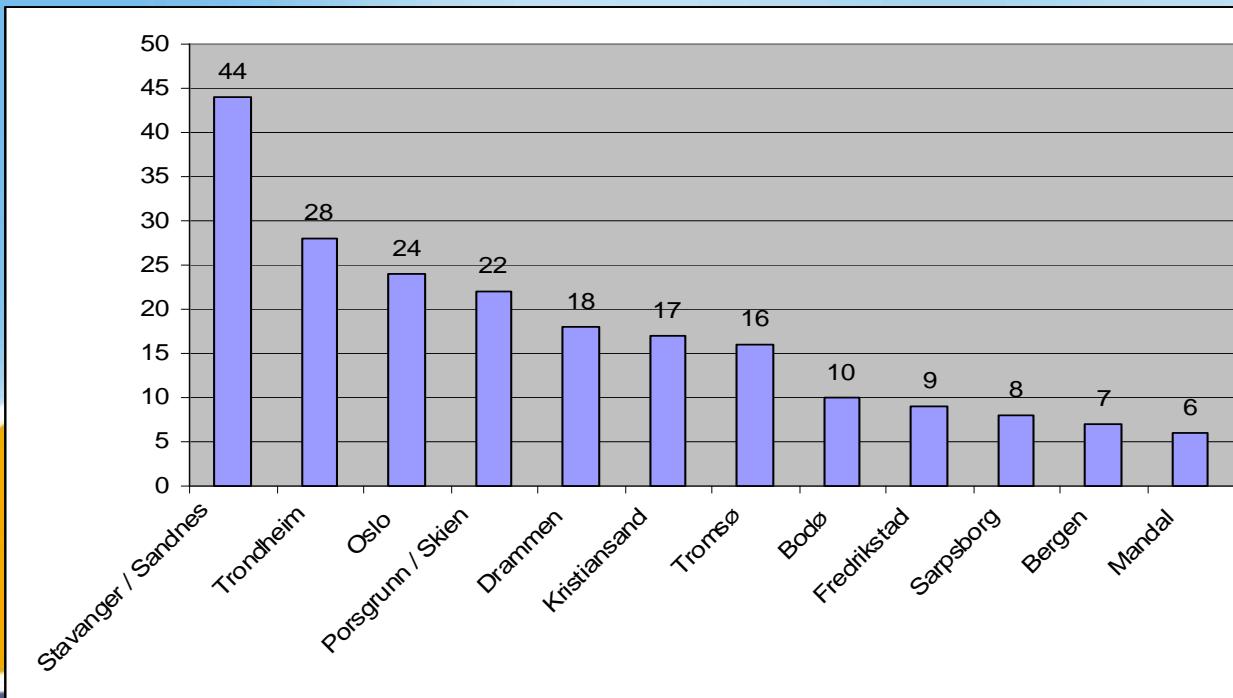
Thomas Torjussen, FFK

«Folk som sykler oppfordres til å ta et SMS-bilde av seg selv med sykkel, og sende det inn.»

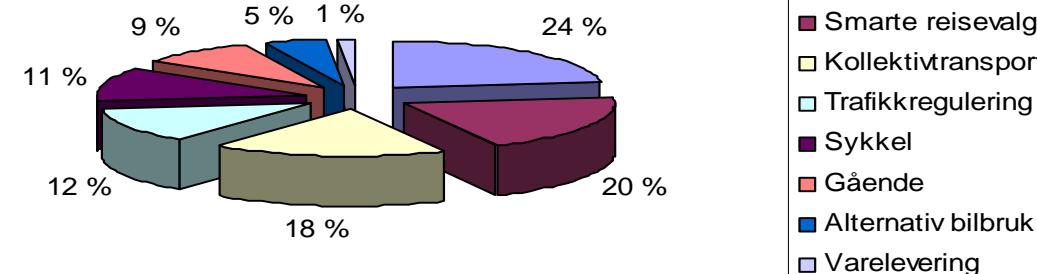
Noen resultater 2010

- 210 permanente tiltak innrapportert online (136 i 2009)

De 5 mest populære tiltakene i norge 2010:

1	Gående	«Oppgradering av infrastruktur»
2	Kollektivtransport	«Utbedring / utvidelse av kollektivtransportnettet»
3	Sykkel	«Utbedring av sykkelveinettet»
4	Sykkel	«Utbedring av sykkelinstallasjonene»
5	Tilgjengelighet	«Opparbeidelse av taktile fortau»

- Alt du trenger for å organisere en veldig god Mobilitetsuke - 2011
  - på norsk!

Håndbok

Få med bedrifter

Gå-til-skolen

- Grønn hverdag: støtte fra Transnova til Gå-til –skolen prosjekt (2011-2012)
Nettportal kommer snart!
- Oppfordre skoler til å delta!

Åpning

- 16. september
- Ordførerne i alle deltakerbyene åpner Mobilitetsuka!
- Energiriktige reisevalg i Mobilitetsuka

Bilfri dag

- 22. september
  - Heldags arrangement i Oslo
    - Fagseminar
    - Lansering av ny tiltakskatalog:
Tiltak for miljøvennlig transport
    - Utstilling
  - Ansvarlig: Vegdirektoratet (Guro Berge)

Mediedekning 2011

- Nasjonal presseplan
- Ansvarlig: Vegdirektoratet (Bente Tovik)

2011: "Reis smartere – tenk energi"

- Februar: Invitasjon
- Juni: Planleggingsmøte 10.juni
- 1.Juli: Undertegnet charter sendes VD
- 16. -22.September: Mobilitetsuka og Bilfri dag!
- Oktober: Erfaringsmøte
- November: Oppsummering til rapport 2011
- 2012: Sluttrapport

Reis smartere tenk energi

16.-22. september

